

In deze serie 'De Procedure' vertellen RB's over een door henzelf gevoerde gedenkwaardige procedure.

Fiscale primeur

Lentink De Jonge accountants & adviseurs zorgde in 2020 voor een fiscale primeur in Nederland: ook bij eigen schuld van de belastingplichtige moet de Belastingdienst invorderingsrente vergoeden over onterecht betaalde btw. Volgens de rechtbank is een beroep op dergelijke rente ook mogelijk als de teruggaaf niet voortkomt uit een inhoudelijk geschil met de Belastingdienst, maar uit het op een later moment herstellen van een omissie van de belastingplichtige zelf.

Door Sandra van den Nieuwenhof | foto's Raphaël Drent

Tot hun verbazing kregen Martin Klomp RB en Allard Plantinga, respectievelijk partner en senior belastingadviseur bij Lentink De Jonge, in de door hen aangespannen procedure op alle punten gelijk van de rechtbank Noord-Nederland. In deze aflevering van de serie 'De Procedure' vertellen ze hierover.

Waar ging de procedure over?

Allard: 'In de kern ging het om vergoeden van rente door de Belastingdienst over onterecht geheven omzetbelas-

ting. Daarnaast ging het over de vraag of het daarbij uitmaakt of het een fout van de Belastingdienst was of van de klant zelf, door eigen onjuiste aangifte btw.

In de omzetbelasting hebben we de zogenaamde afstandsverkoopregel. Inmiddels is de wet veranderd maar toen gold voor onze klant nog het oude systeem: bij verkopen vanuit een webshop moet je je registreren in het land van de koper en btw afdragen aan dat land, indien het gaat om grote volumes aan verkoop. Dat was niet goed gegaan bij onze klant.

Via berichten uit Finland werden we wakker geschud. Ik

realiseerde me toen dat we ten onrechte al die jaren btw hadden afgedragen in Nederland, terwijl dat in andere Europese landen had moeten gebeuren. De klant is toen btw gaan betalen in vijftien andere Europese landen en van Nederland kwam de btw terug. Duitsland stelde toen dat het ook recht had op rente. Wij vonden dat een eyeopener en dachten dat Nederland ook wel een rentevergoeding zou kunnen betalen, want er was natuurlijk jarenlang geprofiteerd van onterecht geheven omzetbelasting. We zochten naar een manier dit te kunnen vorderen en die vonden we in artikel 28c Invorderingswet*, de zogenaamde Irimie-rente.’

Martin: ‘Op dat moment was nog niet helemaal duidelijk wat de reikwijdte was van dat artikel. Gold dat ook voor de omzetbelasting? Wij hadden zelf wel het idee dat de klant in dit geval ook wel een rentevergoeding op basis van dat artikel zou kunnen krijgen.’

Allard: ‘Onduidelijk was wat precies de vereisten van dat artikel zijn. Moet de belasting in strijd zijn met het Europese recht? En als dat niet hoeft, is het dan een vereiste dat de Belastingdienst een fout heeft gemaakt? De Belastingdienst stelde dat de klant zelf een fout had gemaakt door verkeerde aangiftes btw. Waarom zou de Belastingdienst dan een rentevergoeding moeten toekennen?’

Waarom gingen jullie procederen?

Martin: ‘In die tijd had ik zelf ook nog een bezwaarprocedure lopen over een rentevergoeding. Ik was dus al redelijk op de hoogte van dat artikel en de literatuur daarover. Ik dacht toen dat dat ook best wel eens voor de omzetbelasting zou kunnen gelden. Het kwam op dat moment allemaal samen. En het ging om een enorme teruggave, er kwamen miljoenen btw terug bij die klant. We dachten: het belang is er, de vraag is er, laten we procederen.’

Allard: ‘We dachten dertig procent kans te hebben op slagen. De wettelijke bepaling was vrij nieuw en er was nog geen jurisprudentie over.’

Hoe verliep de procedure?

Martin: ‘De fiscus begreep onze lijn en dat wij hierover wilden procederen. Van het begin af aan was duidelijk: dit is een rechtsvraag, daar moeten we de rechter maar over laten rechtspreken. Bij de procedure kwam ook aan de orde of de rechtbank prejudiciële vragen moest stellen aan de Hoge Raad over de uitleg van de nieuwe wet en of de Hoge Raad dan vervolgens weer prejudiciële vragen moest stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie. Daar zijn nog hele verhandelingen over geschreven. Dat geeft wel aan dat het allemaal heel onduidelijk was. Uiteindelijk was dat volgens de rechtbank niet nodig. Na bestuderen van allerlei arresten vond de rechtbank dat er recht op rentevergoeding was.’

Hoe verliep de zitting?

Allard: ‘De zitting was in Groningen, begin 2020, nog voor de coronatijd, dus nog zonder de anderhalve meter afstand. Het ging eigenlijk heel gemoedelijk. De Belastingdienst vond het zelf ook wel een interessante zaak. Dat zeiden ze op de zitting ook tegen ons.’

Om welk financieel belang ging het?

Allard: ‘Dat tikte bijna 300.000 euro aan, inclusief de wettelijke rente. Begin 2017 hebben we verzocht om vergoeding van de Irimie-rente, in totaal € 252.852. Het ging om drieënhalf jaar waarin de Belastingdienst die rente niet had vergoed maar wel had moeten vergoeden. De rente over de rente kwam er dus nog bij.’

Wat was de beslissing?

Martin: ‘De uitspraak was dat we tot onze grote verbazing eigenlijk op alle punten gelijk kregen. Er was inderdaad recht op vergoeding van de Irimie-rente. Het maakte niet uit of de Nederlandse wet al dan niet in strijd is met EU-recht. Ook maakte het niet uit of het wel of niet eigen schuld was van de belanghebbende als gevolg van eigen aangifte.’

Allard: ‘De Belastingdienst moest de rente – destijds 4% – vergoeden over het volledige ten onrechte geheven en achtergehouden bedrag over de gehele periode en daarbovenop nog de wettelijke rente.’

Tot jullie verbazing?

Martin: ‘Inderdaad tot onze verbazing want het was geheel nieuwe jurisprudentie en het financiële belang was natuurlijk groot. Niet alleen voor ons maar ook voor de uitstraling die dit zou hebben naar allerlei andere teruggaven omzetbelasting, denk bijvoorbeeld aan btw suppletie-teruggaven. We zagen daarna rechters wat vaker in het nadeel van de Belastingdienst beslissen. We dachten van tevoren dat de rechtbank het niet aan zou durven om ons helemaal in het gelijk te stellen.’

Hoe vierden jullie dit succesverhaal?

Allard: ‘We hebben dit uitgebreid gevierd. De klant is langsgelkomen met champagne, dat was hartstikke leuk. Voor ons als kantoor hebben we breed uitgemeten dat dit toch wel een primeur was voor fiscaal Nederland.’

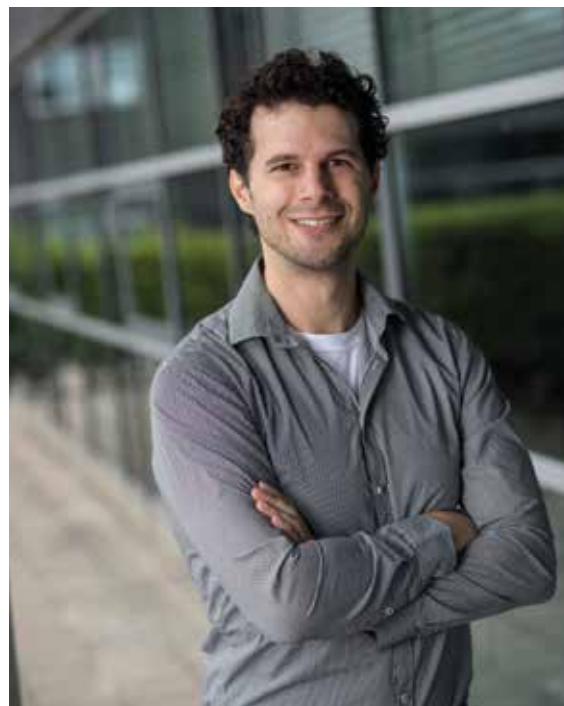
Martin: ‘Dit is ook wel opgepakt door collega’s. We lazen in nieuwsbrieven van onder andere de *Big Four*-kantoren dat dit een heel opvallende uitspraak was met grote gevolgen. Wel grappig als je dit leest over je eigen zaak. De (fiscale) pers heeft er verder geen aandacht aan besteed, waarschijnlijk ook omdat het over rente gaat, dat is in de fiscale praktijk niet zo’n sexy onderwerp. Ik vind het eigenlijk wel prima als anderen er niks mee doen of niet goed willen begrijpen waar het nou precies om gaat. Ik vind het zelf hartstikke leuk om ermee bezig te zijn. En fijn als je op die manier een succes haalt. Voor onze fiscale afdeling was dit succes wel een bevestiging om niet terughoudend te zijn om te procederen.’

Zijn er nog verdere, andere gevolgen?

Martin: ‘Met name voor de btw, waar je nu vrij snel een beroep kunt doen op de Irimie-rente. Het moet dan wel gaan om grote teruggaven. Opmerkelijk is dat de fiscus tot op heden nog altijd (te) terughoudend Irimie-rente vergoedt. Dat zien we in de praktijk en dat blijkt ook uit recentere jurisprudentie. De fiscus vindt het nog steeds

Martin Klomp: 'Opmerkelijk is dat de fiscus tot op heden nog altijd (te) terughoudend Irimie-rente vergoedt'.

Allard Plantinga: 'De wettelijke bepaling was vrij nieuw en er was nog geen jurisprudentie over'.

van belang of er sprake is van een fout van de Belastingdienst of van de belastingplichtige zelf.

Je kunt dus veel procederen, sterker nog, je moet haast wel procederen om te krijgen waar je recht op hebt. Overigens was de Belastingdienst bij onze zaak een dag te laat met het instellen van hoger beroep. Dat maakte het feestje voor ons en voor onze klant compleet. Gelet op deze latere jurisprudentie was de uitkomst niet anders geweest als de Belastingdienst wel op tijd was geweest.'

Wat leerden jullie van deze procedure?

Allard: 'Allereerst natuurlijk hoe het artikel over de Irimie-rente toegepast moet worden. Daarnaast heb ik geleerd dat, ook al is er nog niks bekend over een onderwerp, je gewoon de stoute schoenen kunt aantrekken en kunt procederen. We moeten niet te beroerd zijn om daar stappen in te nemen en voor een zaak te gaan staan. Misschien word jij zo ook positief verrast dat de rechter het gewoon met je eens is.'

Wie beslist over wel of niet procederen?

Martin: 'Senior belastingadviseurs beslissen zelf of het instellen van beroep zinvol is. We bespreken het wel altijd als fiscale afdeling met elkaar. Met deze zaak hebben we gebrainstormd met verschillende mensen over hoe we dit ook formeel-technisch moesten aanvliegen. We stemmen onderling af maar geven wel iedereen de vrijheid om zelf die afweging te maken, uiteraard in overleg met de klant. We willen eigenlijk juist alleen maar aanmoedigen om te procederen.'

Wie draagt de kosten? Het kantoor of de klant?

Martin: 'Vaak doen we *fifty-fifty*. De klant moet wel wat investeren, maar ik vind het niet erg om als kantoor ook tijd erin te steken, die misschien niet meteen declarabel is. We verbinden er dan ook wel eens een *no cure no pay*-afspraken aan. Bij deze zaak hebben we beide gedaan, een deel tegen een vast tarief en een deel *no cure no pay*.'

Tot slot: is er nog een anekdote rondom deze procedure te vermelden?

Allard: 'De hele gang van zaken was wonderbaarlijk. We maakten in vijftien verschillende landen mee hoe de bureaucratie daar werkt, toen we ons meldden om btw af te dragen. En dan blijken allerlei stereotypen te kloppen. Zo reageerde Duitsland heel alert en stuurde Frankrijk uiteraard in het Frans een brief terug, niet in het Engels. In Spanje maakten we tamelijk veel bureaucratische ellende mee. Het mooiste was Griekenland. De Griekse fiscus snapte niet dat iemand vrijwillig aanbod om btw te betalen. Dat hadden ze nog nooit meegemaakt. Ze wisten niet hoe ze daarmee om moesten gaan.' <<<

Noten

- 1 <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBNNE:2020:1995>
- 2 Artikel 28c Invorderingswet 1990: 1. Voor zover de ontvanger op grond van een beschikking van de inspecteur gehouden is belasting terug te geven omdat de desbetreffende belasting in strijd met het Unierecht is geheven, wordt op verzoek aan de belastingsschuldige invorderingsrente vergoed.